

Maatschappij- en Gedragwetenschappen

Programma voor onderzoek – rekenen in het primair onderwijs – Research & Development

**Uitnodiging tot het indienen van aanvragen voor Research & Development-
onderzoek naar rekenen in het primair onderwijs**

Programmaraad voor het Onderwijsonderzoek

Den Haag, 26 oktober 2010

Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek

Inhoud

1	Inleiding	3
	1.1 Inleiding	3
	1.2 Kader en activiteiten van de PROO	3
2	Doel	5
	2.1 Inleiding	5
	2.2 Beschrijving onderzoeksthema's	5
3	Richtlijnen voor aanvragers	10
	3.1 Wie kan aanvragen	10
	3.2 Wat kan aangevraagd worden	10
	3.3 Wanneer kan aangevraagd worden	13
	3.4 Het opstellen van de aanvraag	13
	3.5 Specifieke subsidievoorwaarden	14
	3.6 Het indienen van een aanvraag	14
4	Beoordelingsprocedure	15
	4.1 Procedure	15
	4.2 Criteria	18
	4.3 Samenstelling beoordelingscommissie	19
5	Overige informatie	20
	5.1 Contact	20
	5.2 Relevante websites	20
	5.3 Tijdpad	20

1 Inleiding

De Programmaraad voor het Onderwijsonderzoek (PROO) financiert wetenschappelijk onderzoek op het terrein van voorschoolse educatie, primair onderwijs, algemeen voortgezet onderwijs, voorbereidend en middelbaar beroepsonderwijs en het aanpalende volwassenenonderwijs, de aansluiting naar het hoger onderwijs en lerarenopleidingen. Het gaat hierbij om fundamenteel en strategisch onderzoek naar het beleid over en de praktijk in het onderwijs op de (middel)lange termijn. Verklaringsvragen staan hierbij dus centraal. De PROO hecht grote waarde aan onderzoek met relevantie voor het beleid en de onderwijspraktijk.

De PROO zet onderzoek uit via verschillende subsidie-instrumenten. Deze brochure geeft een overzicht van de procedure voor het aanvragen van een subsidie, en de beoordeling en selectie daarvan, voor **Research & Development-onderzoek naar rekenen in het primair onderwijs (d.w.z. basisonderwijs, speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs)**.

Om een zo breed mogelijke inbreng uit het onderwijsonderzoeksveld te waarborgen, werkt de PROO, ressorterend onder het NWO-gebied Maatschappij- en Gedragswetenschappen, nauw samen met het NWO-gebied Exacte Wetenschappen. Onderzoekers uit dit gebied worden nadrukkelijk uitgenodigd om aanvragen in te dienen.

1.1 Inleiding

In dit inleidende hoofdstuk van deze brochure wordt kort ingegaan op het kader en de activiteiten van de PROO. Meer informatie, bijvoorbeeld over de overwegingen bij het programma 2008-2011 en de aandachtspunten in het onderzoek, is te vinden in het PROO 'Programma Onderwijsonderzoek 2008-2011'. Hoofdstuk twee beschrijft de achtergrond van en keuze voor drie onderwerpen van een nieuw en aanvullend *Research & Development* (R&D) onderzoeksprogramma naar rekenen in het gehele primair onderwijs, dus inclusief het speciaal (basis)onderwijs. Hoofdstuk 3 bevat informatie voor aanvragers die een aanvraag willen indienen binnen het programma, terwijl hoofdstuk 4 de beoordelingsprocedure hiervoor beschrijft. Actuele informatie over dit programma is beschikbaar via de website van de PROO www.onderwijsonderzoek.nl.

1.2 Kader en activiteiten van de PROO

Het kader van de activiteiten van de PROO bestaat uit de opdracht die door de staatssecretaris van Onderwijs in 1995 gegeven werd aan NWO. De PROO is in september 1996 ingesteld door het Algemeen Bestuur van NWO, ressorteert onder het NWO-Gebiedsbestuur Maatschappij- en Gedragswetenschappen en heeft als taak het opstellen van een onderzoeksprogramma op het terrein van het onderwijsonderzoek.

Opdracht

De PROO richt zich conform de opdracht op fundamenteel en strategisch onderzoek, toepassingsgericht (middel)langetermijnonderzoek, internationaal vergelijkend onderzoek en evaluatieonderzoek. De overeenkomst over het onderwijsonderzoek tussen het ministerie van OCW en NWO wordt telkens voor vier jaar gemaakt met als bedoeling een doorlopend programma uit te voeren.

Werkterrein

Het werkterrein van de PROO betreft voorschoolse educatie, het primair onderwijs, het voortgezet onderwijs, het voorbereidend en middelbaar beroepsonderwijs en het aanpalende volwassenenonderwijs, de aansluiting naar het hoger onderwijs, en de lerarenopleidingen.

Activiteiten

De PROO heeft zijn activiteiten voor de periode 2008-2011 onderverdeeld in drie kernen:

- een onderzoeksprogramma op basis waarvan via open inschrijving onderzoeksvoorstellen ingediend kunnen worden;
- subsidiëring van internationaal vergelijkende studies, die in samenspraak met OCW worden geselecteerd. Voor deze periode is dat onderzoek dat in het kader van de OECD en de IEA wordt geëntameerd, *Third International Mathematics and Science Study (TIMSS)*, uitgevoerd door de Universiteit Twente. Dit onderdeel staat niet open voor inschrijving;
- longitudinale dataverzameling in het primair, het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs onder de naam COOL⁵⁻¹⁸, uitgevoerd door een consortium bestaande uit Cito, GION, ITS en het Kohnstamm Instituut in samenwerking met het CBS. Dit cohortonderzoek vervangt de PRIMA- en VOCL-cohortonderzoeken. Inmiddels zijn ook twee aanvullende cohortonderzoeken gestart. Pre-COOL beoogt zicht te krijgen op de effecten van verschillende vormen van kinderopvang en voor- en voerschoolse educatie. COOL Speciaal volgt, net als COOL5-18, de schoolloopbanen van leerlingen en richt zich op het speciaal basisonderwijs en het speciaal onderwijs.

2 Doel

2.1 Inleiding

In Nederland bestaat een breed gedeelde bezorgdheid over de taal- en rekenvaardigheden van scholieren en studenten. Het ministerie van OCW, scholen en andere instellingen spannen zich daarom sterk in om de kwaliteit van het onderwijs in deze basisvaardigheden te verhogen. Antwoorden op de vraag hoe dat gebeuren moet, zijn echter niet eenvoudig te geven, laat staan uit te voeren. Met nieuwe onderzoeksprogramma's naar rekenen en taal in het primair onderwijs wil het ministerie van OCW een aantal van de meest prangende kwesties op dit terrein nader onderzoeken. De te formuleren antwoorden dienen niet alleen relevant te zijn vanuit wetenschappelijk perspectief, maar op termijn ook een bijdrage te leveren aan de verbetering van het reken- en taalonderwijs en de reken- en taalvaardigheden van scholieren in het primair onderwijs.

De afstand tussen wetenschap en onderwijspraktijk wordt doorgaans als groot ervaren. Behalve voor een wetenschappelijk onderzoeksprogramma is daarom ook budget gereserveerd voor een R&D-programma. In dit programma wordt uitgegaan van een aanpak, die in beginsel de gehele keten van fundamenteel onderzoek tot en met toepassing in de klas in één traject omvat, maar die zich – daarbij gebruikmakend van reeds aanwezige kennis en inzichten – op een bepaald deel van dat traject kan toespitsen. Dit traject vergt de deelname van meer partijen dan alleen wetenschappelijke onderzoekers, zoals bijvoorbeeld de Landelijke Pedagogische Centra, HBO-lectoren, PABO's en scholen. Onderzoekers die een voorstel voor een R&D-onderzoek willen indienen, dienen dat daarom samen te doen met partners uit of gericht op de onderwijspraktijk.

Om een zo breed mogelijke inbreng uit het onderwijsonderzoeksveld te waarborgen, heeft de PROO ook de NWO-gebieden Geesteswetenschappen (GW) en Exacte Wetenschappen (EW) benaderd. Niet alleen maakten experts uit beide gebieden deel uit van de twee programmeringscommissies die de onderzoeksprogramma's hebben opgesteld, ook wordt de oproep tot indiening van voorstellen via EW en GW verspreid. Onderzoekers uit deze gebieden worden nadrukkelijk uitgenodigd aanvragen in te dienen voor deze onderzoeksprogramma's.

Voor het opstellen van de onderzoeksprogramma's naar rekenen en taal zijn twee programmeringscommissies geformeerd. De programmeringscommissie voor rekenen was samengesteld uit dr. E. Harskamp (Rijksuniversiteit Groningen, voorzitter), drs. G. Gelderblom (PO-Raad, Projectbureau Kwaliteit), dr. K. van Putten (Universiteit Leiden) en prof. dr. L. Verschaffel (Katholieke Universiteit Leuven).

Deze brochure heeft betrekking op het aanvragen van een subsidie voor **R&D-onderzoek naar rekenen in het primair onderwijs (d.w.z. basisonderwijs, speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs)**. Voor de procedure van het wetenschappelijk onderzoek naar rekenen dient men de daarvoor bestemde *call for proposals* te raadplegen. De *calls for proposals* voor wetenschappelijk en R&D-onderzoek naar taal zullen op een later moment gepubliceerd worden.

2.2 Beschrijving onderzoeksthema's

Binnen dit R&D-onderzoeksprogramma kan onderzoek verricht worden naar drie in dit hoofdstuk beschreven onderwerpen. Vanwege het beperkte budget kan waarschijnlijk echter slechts naar twee hiervan onderzoek worden gesubsidieerd.

Voor de volledige tekst van de programmeringsstudie 'Rekenonderzoek in primair onderwijs', die het onderzoek naar deze onderwerpen in een breder kader plaatst en waarin ook de onderwerpen voor het wetenschappelijk onderzoeksprogramma naar rekenen in het primair onderwijs beschreven worden, verwijzen wij u naar de bijlage bij deze call. De aangehaalde referenties zijn tevens daarin terug te vinden.

Schetsen voor R&D-projecten

In de aanloop tot de totstandkoming van dit onderzoeksprogramma heeft op 29 juni 2010 overleg plaatsgevonden tussen vertegenwoordigers van ondersteuningsinstellingen, onderzoeksinstituten en scholen met het Ministerie van OCW over de voorwaarden waaraan onderzoeksaanvragen voor R&D-projecten bij voorkeur zouden moeten voldoen. Daarin werden de volgende zaken genoemd:

1. aansluiten bij problemen van scholen;
2. beginnen met het beschrijven van de actuele stand van zaken, inclusief de lopende projecten;
3. passende suggesties geven voor een praktijkgericht onderzoeksdesign;
4. een langere doorlooptijd;
5. implementatie van begin af aan als perspectief nemen;
6. de resultaten op een voor het onderwijs praktische manier presenteren.

Bij het opstellen van een aanvraag kan hiermee al rekening worden gehouden door het onderzoek te richten op problemen die door het veld en het onderwijsbeleid worden herkend, die vragen om kennis van de actuele stand van zaken en die gericht zijn op implementatie. De R&D-projecten hebben tot doel het zoeken van praktische oplossingen voor problemen in het rekenonderwijs. Ze hebben een looptijd van maximaal vier jaar. Het is aan te bevelen de onderzoeksvragen multidisciplinair aan te pakken via onderlinge samenwerking tussen medewerkers van een of meer landelijke ondersteuningsinstellingen, scholen en onderzoekers. Hierdoor ontstaat een multidisciplinair team met verschillende expertises. Samen kunnen de partners in deze projecten interventies (her)ontwerpen, deze ontwerpen uitproberen en uiteindelijk op bredere schaal in de scholen implementeren. De projecten moeten overdraagbare producten en procedures opleveren voor verspreiding van de opbrengsten naar andere scholen. De producten van een project moeten nuttig zijn voor scholen, die eveneens aan zo'n verbetertraject willen beginnen. De rol van onderzoek in deze projecten is het aandragen van een kennisbasis voor het ontwikkelen van een verbeterontwerp, het analyseren en evalueren van de stand van zaken bij de betrokken scholen, leerkrachten en leerlingen ter voorbereiding van projectbeslissingen (formatieve evaluatie) en voor externe verantwoording (summatieve evaluatie).

Aangezien voor R&D-projecten (mede gezien de samenwerking tussen onderzoeks- en ondersteuningsinstellingen en de afstemming met scholen) ervaren deskundigen nodig zijn, is per onderzoeksproject maximaal € 900.000 beschikbaar voor een maximale periode van vier jaar. Hiervan is bijvoorbeeld een project te bekostigen, dat wordt uitgevoerd door onderwijsondersteuners, onderzoekers, onderzoeksassistenten, extra begeleiders in de klas en extra inzet van leerkrachten.

Hieronder worden drie onderwerpen beschreven voor R&D-onderzoek. Dit onderzoek dient het rekenonderwijs zowel op schoolniveau als op het niveau van de klas te versterken.

1. Versterking van de coördinatie van het rekenonderwijs in de school

Voor succesvolle rekenverbeteringstrajecten op scholen is het van belang dat er een interne begeleiding en coördinatie van het rekenonderwijs is, die ervoor zorgt dat de teamleden achter de rekenverbetering staan en dat de leerkrachten gefocust zijn op verbetering van hun dagelijkse routines in de klas. De school zal aandacht moeten besteden aan het stellen van rekendoelen per leerjaar en aan de wijze waarop deze

doelen kunnen worden gerealiseerd. In de school dient prioriteit te worden gegeven aan verhoging van de opbrengst van het rekenen. Coördinatie van het rekenonderwijs is nodig voor het bepalen van te bereiken rekendoelen en om leerkrachten te adviseren hoe deze doelen te bereiken. Leerkrachten hebben vaak vragen die op het niveau van klassenmanagement liggen. Dergelijke vragen kunnen door directe advisering en overleg binnen het team worden aangepakt. Daarnaast zal soms observatie en ondersteuning in de klas nodig zijn (zie verder paragraaf 2.2, Coördinatie van het rekenonderwijs binnen de school).

Rekencoördinatoren kunnen bij het implementeren van rekenverbeteringen op school een belangrijke rol vervullen door bijvoorbeeld onderling overleg tussen leerkrachten op te starten en advies en ondersteuning in de klas te geven. De rekencoördinator kan een leerkracht zijn met veel ervaring en kennis van rekenonderwijs, maar ook een interne begeleider, zorgcoördinator, remedial teacher, etc. Er zijn niettemin ook andere vormen van organisatie op de scholen mogelijk waarbinnen de coördinatie van het rekenen wordt verzorgd.

Het Projectbureau Kwaliteit van de PO-raad ondersteunt rekencoördinatoren door middel van conferenties en masterclasses. Ook het Freudenthal Instituut is op dit terrein actief. Inzichten die zijn ontwikkeld in de verbetertrajecten rekenen kunnen indicaties geven hoe de alledaagse, korte-termijn noden van de leerkracht te koppelen zijn aan doelen met betrekking tot de verbetering van het rekenonderwijs op middellange termijn.

Relevante onderzoeksvragen zijn:

- *Kennisbasis.* Welke kennis en vaardigheden zijn binnen een school nodig voor het beantwoorden van veel voorkomende vragen van leerkrachten over hun rekenonderwijs, diagnose van de klassensituaties en het verstrekken van adviezen en hulp aan leerkrachten?
- *Stand van zaken.* Welke knelpunten ervaren leerkrachten, interne begeleiders, coördinatoren en schoolleiders bij het realiseren van samenhangend rekenonderwijs binnen de school?
- Waaruit dient een programma voor nascholing en begeleiding van personen die de rekencoördinatie gaan uitvoeren te bestaan?
- *Try-out.* Hoeveel zijn scholen met rekencoördinatie na een eerste jaar van nascholing en begeleiding gevorderd in hun kennis en vaardigheden om leerkrachten te adviseren en te begeleiden? In welke mate is de rekencoördinatie dan in het team geaccepteerd en maken leerkrachten ook feitelijk van het hulpaanbod voor rekenen gebruik? Is er noodzaak tot bijstelling van het verbeterproject?
- *Implementatie.* Welke effecten hebben nascholing- en begeleidingsinterventies op verandering in afstemming van rekenonderwijs in het schoolteam en meer opbrengstgericht werken op klassenniveau? Welke effecten zijn bij leerlingen merkbaar?

2. Verbetering van assessment door leerkrachten van rekenprocessen en rekenresultaten van hun leerlingen

Assessment heeft tot doel om tijdens en na de rekenles na te gaan in hoeverre leerlingen de beoogde leerdoelen hebben bereikt (zie paragraaf 2.2, Assessment). Op de meeste scholen is weliswaar sprake van frequent gebruik van methodetoetsen, maar leerkrachten gebruiken de toetsen vooral voor het maken van een overzicht van resultaten en het bieden van herhalingsstof aan zwakke rekenaars. Analyse van veel voorkomende fouten en gerichte extra instructie blijven meestal achterwege. Leerkrachten geven tijdens de lessen doorgaans weinig procesgerichte feedback om na te gaan hoe de kinderen opgaven oplossen en welke problemen ze daarbij hebben. Vooral voor zwakke rekenaars is de situatie vaak minder gunstig dan gewenst. Rekenvaardigheden bouwen op elkaar voort en

misconcepties bij eenvoudige begrippen kunnen grote gevolgen hebben voor het zich eigen maken van meer complexe begrippen.

Relevante onderzoeksvragen zijn:

- *Kennisbasis*. Welke kenmerken moet een nascholings- en begeleidingsaanbod voor leerkrachten op het gebied van assessment en feedback hebben om in de bestaande praktijk effectief en uitvoerbaar te kunnen zijn?
- *Stand van zaken*. Hoe gebruiken leerkrachten assessment nu en welke lacunes bestaan er in hun kennis en vaardigheid op het gebied van assessment van leerprocessen en producten van leerlingen?
- In hoeverre achten leerkrachten het haalbaar om hun kennis van de opbouw van rekenvaardigheden in de methode en van oplossingswijzen van leerlingen op korte termijn te verbeteren?
- *Try-out*. In hoeverre hebben leerkrachten na een eerste jaar van nascholing en begeleiding hun kennis van de opbouw van rekenvaardigheden in de methode en van oplossingswijzen van leerlingen vergroot en in hoeverre is er sprake van onderwijs, waarbij wordt nagegaan of leerlingen de stof begrijpen? Bestaat er noodzaak tot bijstelling van het verbeterproject?
- *Implementatie*. In hoeverre leiden interventies gericht op assessment van proces en product tot meer en betere kennis en opvattingen van leerkrachten over assessment, tot betere proces- en productgerichte feedback aan leerlingen en tot betere rekenprestaties van leerlingen? Gaan de goede rekenaars door beter assessment meer excelleren?

3. Geschikte vormen van differentiatie naar behoeften van leerlingen in de klas

Leerkrachten worden geacht om het aanbod in rekenleerstof en de instructie af te stemmen op de behoeften van de leerlingen in de klas. Uit een recent rapport van de Inspectie van het Onderwijs (zie paragraaf 2.2, Differentiatie van het onderwijsaanbod) gebaseerd op survey-onderzoek in scholen komt naar voren dat leerkrachten met behulp van hun rekenmethode doorgaans wel leerstof differentiëren voor goede, middelmatige en zwakke rekenaars, maar hun onderwijstijd en instructie vaak niet afstemmen op verschillen tussen leerlingen. Het rapport bevestigt de bevindingen uit andere onderzoeken naar differentiatie in het rekenonderwijs. Een probleem is dat het op vele scholen ontbreekt aan vastgelegde meetbare doelen per leerjaar en aan doelen voor verschillende groepen leerlingen binnen de klas (zie paragraaf 2.2). Met andere woorden, er bestaat doorgaans geen duidelijke sturing om per leerjaar bepaalde standaarden met de leerlingen te bereiken. Per augustus 2010, met de invoering van de Wet referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen, is het echter wel de bedoeling dat scholen duidelijk maken hoe ze fundamentele en streefdoelen met hun leerlingen denken te bereiken (OCW, 2010a).

In het regulier en speciaal onderwijs is men aan verschillende manieren van differentiatie gewend. Klassikale instructie in combinatie met gedifferentieerde verwerkings- en oefenstof is typerend voor reguliere basisscholen. In het speciaal basisonderwijs kiezen leerkrachten echter meestal voor niveau- of tempodifferentiatie. Daarbinnen geven zij veel individuele instructie en verwerken de leerlingen de leerstof individueel. Onderzoek laat zien dat interne differentiatie in de klas effectiever is dan klassikaal onderwijs, maar dat interne differentiatie voor leerkrachten vaak arbeidsintensief en complex in uitvoering is. Het zal zaak zijn om effectieve en uitvoerbare modellen van differentiatie te ontwikkelen voor regulier en speciaal basisonderwijs en deze aan te passen aan de mogelijkheden van de school.

Relevante onderzoeksvragen zijn:

- *Kennisbasis*. Onder welke condities zijn nascholing en begeleiding gericht op het opstellen van concrete rekendoelen, variatie in instructie en onderwijstijd naar behoeften van (groepen) leerlingen in de onderwijspraktijk uitvoerbaar?

- *Stand van zaken.* Welke activiteiten ontplooiën leerkrachten reeds in hun klas om (per lesperiode en voor het einde van het jaar) voor groepen leerlingen toetsbare rekendoelen op te stellen en de rekenleerstof en -instructie daarop af te stemmen? Welke groeperingsvormen passen ze daarbij toe?
- Hoe schatten leerkrachten zelf hun kennis en vaardigheden in om fundamentele en streefdoelen voor hun klas vast te stellen, de instructie voor leerlingen met verschillende rekenbehoeften te variëren en de onderwijstijd aan te passen?
- *Try-out.* In hoeverre hebben leerkrachten na een eerste jaar van nascholing en begeleiding hun kennis en vaardigheden in het werken met wisselende groepen, het variëren van instructie en het geven van procesgerichte feedback uitgebreid en verdiept? Is er noodzaak tot bijstelling van het verbeterproject?
- *Implementatie.* In hoeverre hebben veelbelovende interventies gericht op variatie in instructie en onderwijstijd tussen leerlingen in de onderwijspraktijk effect op de organisatie van de rekenlessen, het instructiegedrag, het leerlinggedrag en de leerresultaten? Leidt de gekozen vorm van differentiatie er toe dat goede rekenaars meer excelleren?

3 Richtlijnen voor aanvragers

3.1 Wie kan aanvragen

Een onderzoeksaanvraag kan uitsluitend als hoofdaanvrager worden ingediend door een gepromoveerde onderzoeker met een vaste aanstelling aan een Nederlandse (para)universitaire en door NWO erkende instelling. De hoofdaanvrager en medeaanvrager(s) dienen gedurende de periode waarover subsidie wordt gevraagd effectief betrokken te kunnen blijven bij het onderzoek waarop de aanvraag betrekking heeft. De instelling dient de aanvragers in de gelegenheid te stellen gedurende de looptijd van het aanvraagproces en het onderzoek voor een adequate begeleiding van het onderzoek zorg te dragen.

Bij dit R&D-programma kan een aanvrager slechts één keer als hoofd- of medeaanvrager optreden.

Lectoren die bij hogescholen zijn aangesteld, kunnen als medeaanvrager en als projectleider optreden. Het onderzoek kan daarmee feitelijk aan de instelling van de lector uitgevoerd worden, mits de hoofdaanvrager de begeleiding van de uitvoerder waarborgt. Hoofd- en medeaanvragers kunnen, met uitzondering van vervangingssubsidies, geen subsidie voor zichzelf aanvragen.

Met het oog op in te dienen aanvragen dienen aanvragers een consortium te vormen, een samenwerkingsverband van onderzoekers en andere betrokkenen die elkaar aanvullen. De aanvraag moet worden gedragen door gelijkwaardige partners uit wetenschap, ontwikkeling/ondersteuning en onderwijspraktijk.

Voor de volledigheid wordt hierbij opgemerkt dat PROO-leden niet van deelname uitgesloten zijn. Zij vallen onder de geldende definities van 'aanvrager'. In de beoordelingsprocedure zijn, conform de Gedragscode Belangenverstrengeling NWO, waarborgen voor mogelijke betrokkenheid van PROO-leden ingebouwd. Leden van de beoordelingscommissie zijn in de regel nooit aanvragers in dezelfde ronde.

Let op!

Indien wordt overwogen om een aanvraag in te dienen binnen dit programma, dan dient rekening te worden gehouden met de richtlijnen van de Open competitie van MaGW. Een hoofdaanvrager in de Open competitie kan namelijk geen andere aanvraag indienen of in behandeling hebben bij het Gebied MaGW. Als hoofdaanvragers een aanvraag indienen bij een andere subsidieronde terwijl zij reeds een aanvraag in behandeling hebben in de MaGW Open competitie 2010, dienen zij de aanvraag terug te trekken uit de MaGW Open competitie. Deze regel geldt niet voor medeaanvragers. Zie voor meer informatie de brochure Open competitie MaGW Subsidieronde 2010.

3.2 Wat kan aangevraagd worden

Een voorstel omvat een beschrijving van de centrale onderzoeksvraag, de thematiek, de voorgestelde methodologie, de relevantie voor de onderwijspraktijk, de producten die opgeleverd worden en de manier waarop de centrale onderzoeksvraag beantwoord zal worden.

Voor een aanvraag is maximaal € 900.000 beschikbaar. Er kan subsidie worden aangevraagd ter dekking van zowel de personele als de materiële kosten die voor het onderzoek moeten worden gemaakt. Voor deze subsidieronde van het R&D-

onderzoeksprogramma naar rekenen in het primair onderwijs is voor de periode 2011-2014 een bedrag van € 1.800.000 gereserveerd. Dit betekent dat waarschijnlijk slechts naar twee van de drie in hoofdstuk twee beschreven onderwerpen onderzoek kan worden gesubsidieerd.

In de aanvraag dient aangegeven te worden waarvoor het budget gebruikt wordt. De verdeling van het budget en de raming van de benodigde onderzoekstijd en van de aangevraagde middelen zullen door de beoordelingscommissie en de PROO worden beoordeeld in relatie tot de op te leveren resultaten en/of eindproducten.

Cofinanciering: bijdrage aan het project door derden (door wie, wat en hoeveel).

In de aanvraag dient aangegeven te worden hoe het totale budget over de verschillende partijen binnen het consortium verdeeld wordt en welke overwegingen achter deze verdeling ten grondslag liggen. De verdeling van het budget en de raming van de benodigde onderzoekstijd en van de aangevraagde middelen, zoals die zijn opgenomen in de subsidieaanvraag, zullen door de beoordelingscommissie en de PROO worden beoordeeld in relatie tot de op te leveren resultaten en/of eindproducten.

Personele kosten

Subsidie kan worden aangevraagd voor de salariskosten van op het onderzoek aan te stellen personeel. Het betreft in elk geval de salariskosten van wetenschappelijk personeel en die van niet-wetenschappelijk personeel. De duur van deze aanstellingen overschrijdt de duur van de subsidie die toegekend is voor het aangevraagde onderzoek nooit.

Wetenschappelijk personeel

Onder wetenschappelijk personeel wordt personeel verstaan dat onderzoek verricht: promovendi, postdoctoraal onderzoekers en onderzoekers die met een vervangingssubsidie vrijgesteld worden om onderzoek te verrichten. De werkzaamheden van deze personen resulteren in wetenschappelijke output. Per categorie gelden de volgende uitgangspunten.

Promovendus

- Een promovendus is op het moment van aanstelling minder dan twee jaar afgestudeerd;
- Een promovendus kan alleen vanaf het eerste jaar worden aangesteld;
- De aanstellingsduur bedraagt vier jaar, de aanstellingsomvang 1,0 fte.
- Op de subsidieverlening is het door NWO met de VSNU op 2 oktober 2008 gesloten Akkoord Bekostiging Wetenschappelijk Onderzoek 2008 van toepassing.

Promovendus

- Voor een onderzoeker in een tweejarige onderzoeksmaster kan aansluitend een driejarige promovendussubsidie worden aangevraagd. Deze driejarige periode sluit in de regel aan op het voortraject;
- De aanstellingsduur bedraagt in beginsel maximaal drie jaar, de aanstellingsomvang 1,0 fte. Een deeltijdaanstelling (vier jaar, 0,8 fte) is mogelijk mits bij indiening aangevraagd. De eventuele kosten voor wijziging van de aanstellingsomvang bij of na de start van het onderzoek worden niet door NWO/PROO vergoed;
- Op de subsidieverlening is het door NWO met de VSNU op 2 oktober 2008 gesloten Akkoord Bekostiging Wetenschappelijk Onderzoek 2008 van toepassing.

Postdoconderzoeker

- Een postdoconderzoeker is op het moment van de aanstelling gepromoveerd, of de promotiedatum is vastgesteld en vindt binnen zes maanden na aanstelling plaats;

- Een postdoconderzoeker is op het moment van de aanstelling niet langer dan vijf jaar geleden gepromoveerd;
- De aanstellingsduur voor een postdoconderzoeker bedraagt minimaal één en maximaal vier jaar;
- Een deeltijdaanstelling (minimaal 0,5 fte) is mogelijk, mits bij indiening aangevraagd. De eventuele kosten voor wijziging van de aanstellingsomvang bij of na de start van het onderzoek worden niet door NWO/PROO vergoed;
- Op de subsidieverlening is het door NWO met de VSNU op 2 oktober 2008 gesloten Akkoord Bekostiging Wetenschappelijk Onderzoek 2008 van toepassing.

Vervangingssubsidie project

Hoogleraren of U(H)D's kunnen voor een gedeelte van hun onderwijstaken worden vrijgesteld door middel van een vervangingssubsidie, zodat zij zich voor een bepaalde periode kunnen wijden aan door de PROO gefinancierd onderzoek. Een vervangingssubsidie voor het verrichten van onderzoek wordt alleen toegekend indien de aanvrager kan aantonen dat een promovendus of postdocsubsidie niet in het beoogde doel voorziet. Uit de vervangingssubsidie kunnen de salariskosten worden gedekt van de vervanger. Een vervangingssubsidie kan maximaal vier jaar beslaan met een maximum aanstelling van 0,5 fte.

Niet-wetenschappelijk personeel

Onder niet-wetenschappelijk personeel wordt personeel verstaan dat het onderzoek van de hierboven genoemde personen ondersteunt met specialistische niet-wetenschappelijke taken ten behoeve van het onderzoek, bijvoorbeeld computerprogrammering, onderwijsondersteuning, onderzoeksassistentie, extra begeleiding in de klas, etc. Administratieve en ondersteunende taken kunnen niet onder deze subsidie worden aangevraagd.

Voor niet door NWO erkende instellingen die aan het onderzoeksproject deelnemen geldt dat zij vrij zijn in hun keuze van tariefstelling voor personeel en in de keuze van de soort personele kosten. Deze keuzes dienen echter wel in de begroting en de aanvraag te worden gespecificeerd en beargumenteerd. Het is hiervoor noodzakelijk dat de toegepaste rekeneenheid voor dagtarieven en aantal werkdagen expliciet wordt aangegeven.

Materiële kosten

In een aanvraag voor een R&D onderzoekstraject kunnen subsidies worden aangevraagd ter dekking van materiële kosten, zoals:

- de aanschaf van speciaal voor het onderzoek benodigde apparatuur, ge- en verbruiksgoederen;
- personele en materiële kosten voor het houden van enquêtes, het doen van experimenten en testonderzoek, en de aanschaf van databestanden;
- reizen die noodzakelijk zijn in verband met het onderzoek, maar niet zijn bedoeld voor congres- of werkbezoek;
- onkosten die verband houden met disseminatie van onderzoeksresultaten en kennisoverdracht.

Materiële kosten dienen zowel inhoudelijk gemotiveerd als financieel onderbouwd te worden. Bij aanvang van het onderzoek wordt 80% van de toegekende materiële kosten in één keer uitgekeerd, na afronding van het onderzoek de resterende 20%. De PROO behoudt zich het recht voor bij de toekenning van een subsidie, vanwege budgettaire overwegingen, niet het gehele bedrag aan aangevraagde materiële kosten toe te kennen.

De kosten van apparatuur, van verbruiksgoederen of van administratieve of technische hulp die tot het gebruikelijke voorzieningspakket van een

onderzoekinstelling gerekend moeten worden en de kosten voor computergebruik bij rekencentra, alsmede voor het gebruik van laboratoria komen niet in aanmerking voor subsidiëring, tenzij het onderzoek een gebruik van faciliteiten met zich meebrengt dat aantoonbaar uitgaat boven het normale gebruik. Bovendien kunnen uitsluitend die kosten die rechtstreeks voortvloeien uit het onderzoek uit de subsidie worden bestreken. Er kunnen derhalve bijvoorbeeld geen huisvestings-, overhead-, onderhouds- of afschrijvingskosten uit de toegekende subsidie worden bekostigd.

Bench fee

Aan promovendi en postdoctoralonderzoekers wordt een persoonsgebonden *bench fee* toegekend. Dit is een vast bedrag voor kosten die verband houden met de promotie van de onderzoeker (bijvoorbeeld congresbezoek, publicatie van de dissertatie). De hoogte van de *bench fee* is vastgesteld op maximaal € 5.000,- en is afhankelijk van het type onderzoeker en de aanstellingsduur. Het toegekende bedrag wordt separaat en ineens ter beschikking gesteld.

Financiering

Subsidie wordt toegekend aan de hoofdaanvrager voor een periode van maximaal vier jaar. Continuering van de subsidie is afhankelijk van de goedkeuring van de jaarlijkse voortgangsrapportages.

De uitbetaling van personele en materiële kosten geschiedt volgens de in de toekenningsbrief genoemde tranches. De laatste tranche wordt uitgekeerd na goedkeuring van het eindverslag en de financiële verantwoording.

Cofinanciering

Cofinanciering (eventueel in natura) door medeaanvragers of partners die deel uitmaken van het consortium is welkom en wordt gestimuleerd, maar is geen noodzakelijke voorwaarde. Middels cofinanciering kan het totale projectbudget door de bijdrage van medeaanvragers boven € 900.000 uitstijgen (het subsidiemaximum blijft € 900.000). Indien hiervan sprake is, dient duidelijk aangegeven te worden welke kosten ten laste van de subsidie komen en welke kosten door de partners worden gedragen.

3.3 Wanneer kan aangevraagd worden

Voorstellen kunnen ingediend worden tot en met **donderdag 16 december 2010, uiterlijk 12.00 uur**.

3.4 Het opstellen van de aanvraag

Uitgewerkte voorstellen

In deze subsidieronde is gekozen voor een procedure met uitgewerkte aanvragen. Deze worden opgesteld aan de hand van een standaardformulier dat beschikbaar is via de website van de PROO: www.onderwijsonderzoek.nl.

De aanvrager dient zich bij het voorbereiden van het onderzoeksvorstel te houden aan de in het aanvraagformulier opgenomen vragen en de toelichting hierop. Voor de aanvraag mag de uitwerking van de vragen 'beschrijving van het programma' en 'onderzoeksplan' de omvang van 5.000 woorden niet overschrijden. De aanvrager dient in de aanvraag aan te geven hoeveel woorden zijn gebruikt. De gevraagde literatuurlijst telt niet mee bij het tellen van de woorden, maar is niet langer dan 2 pagina's A-4 in normaal lettertype. Alle vragen dienen te worden beantwoord. Bij het aanvraagformulier gevoegde bijlagen worden niet betrokken in de beoordeling.

Het PROO-secretariaat stuurt na ontvangst van het voorstel een ontvangstbevestiging naar de hoofdaanvrager.

3.5 Specifieke subsidievoorwaarden

Aanvragers kunnen uitsluitend voorstellen indienen voor de onderwerpen zoals omschreven in hoofdstuk twee. Onderzoekers dienen aan te geven welk onderwerp het betreft. Onderzoeksvoorstellen die hier niet aan voldoen, worden niet in behandeling genomen. Het is aan de aanvrager om te beargumenteren waarom een aanvraag op een bepaald onderwerp betrekking heeft.

De aanvraag moet worden gedragen door gelijkwaardige partners uit wetenschap, ontwikkeling/ondersteuning en onderwijspraktijk. Dit dient duidelijk in de opzet en uitvoering van het project tot uitdrukking te komen.

Van een hoofdaanvrager wordt verwacht dat hij of zij bereid is om de wetenschappelijke, organisatorische en financiële verantwoordelijkheid voor het te subsidiëren onderzoek op zich te nemen. Dit houdt onder meer in dat de hoofdaanvrager, indien subsidie wordt toegekend, zal zorg dragen voor de dagelijkse begeleiding van de onderzoekers en de coördinatie van het onderzoek, alsmede voor het tot stand komen van voortgangsrapportages, tussentijdse rapportages en het wetenschappelijk eindverslag. Tevens wordt een hoofdaanvrager geacht jaarlijks een presentatie over de voortgang van het onderzoek te verzorgen tijdens een workshop die de PROO in het kader van het R&D-programma Rekenen in het primair onderwijs zal organiseren.

Een toegekend onderzoekstraject dient uiterlijk drie maanden na de toekenning te starten, anders wordt het subsidiebesluit ingetrokken.

Alle resultaten die voortkomen uit onderzoek vallend onder dit R&D-programma dienen vrij gepubliceerd te kunnen worden.

Voor zover in de brochure niet geregeld, is de regeling Subsidieverlening NWO van toepassing.

3.6 Het indienen van een aanvraag

Voorstellen worden via de Irisaccount van de hoofdaanvrager ingediend. Aanvragers dienen gebruik te maken van de formulieren die tijdig via de website van de PROO (www.onderwijsonderzoek.nl) worden aangeboden. Een voorstel voor het R&D-programma dient in het Nederlands te zijn opgesteld.

Subsidieaanvragen die niet via Iris (www.iris.nwo.nl) zijn ingediend, die na de deadline bij het PROO-secretariaat binnenkomen of die niet volgens de instructies zijn opgesteld, zullen niet in behandeling worden genomen.

Overige informatie over Iris is te vinden op de website van NWO <https://www.iris.nwo.nl/iris/servlet/iris> Voor vragen van technische aard verzoeken wij u contact op te nemen met de Irishelpdesk.

4 Beoordelingsprocedure

4.1 Procedure

4.1.1 Het in behandeling nemen van de aanvraag

Binnen twee weken na ontvangst van de aanvraag krijgt de indiener bericht over het al dan niet in behandeling nemen van de aanvraag. Het PROO-secretariaat bepaalt dit aan de hand van een aantal administratief-technische criteria. Deze criteria staan vermeld in paragraaf 4.2.1. Indien wordt vastgesteld dat een aanvraag administratief niet compleet is, wordt de aanvrager in de gelegenheid gesteld binnen een door NWO gestelde korte termijn om, indien mogelijk, deze tekortkoming te herstellen, alvorens mag worden besloten tot het niet in behandeling nemen van de aanvraag.

Toets aan onderzoeksprogramma

Het PROO-secretariaat toetst van aanvragen die in behandeling zijn genomen in hoeverre zij bij het onderzoeksprogramma aansluiten (zie ook 3.5). Indien deze aansluiting naar opvatting van de PROO onvoldoende is, ontvangt de aanvrager hierover bericht en een advies de aanvraag terug te trekken.

4.1.2 Beoordeling en advisering door beoordelingscommissie

De subsidieaanvragen worden in eerste instantie beoordeeld en becommentarieerd door twee leden van een onafhankelijke beoordelingscommissie, die door de PROO is ingesteld. Daarna krijgen de aanvragers tien werkdagen de gelegenheid om op deze commentaren te reageren. De reactie van de aanvrager dient niet langer te zijn dan 1.000 woorden en mag geen gehele of gedeeltelijke wijziging van de oorspronkelijke subsidieaanvraag bevatten, maar alleen een toelichting op punten in de beoordelingscommentaren.

De beoordelingscommissie bespreekt vervolgens de aanvraag, de commentaren van de leden van de onafhankelijke beoordelingscommissie en de reactie van de aanvrager en stelt aan de hand hiervan een schriftelijk advies op voor de PROO over de kwaliteit van de aanvraag. De adviezen komen tot stand in het kader van de vigerende wetenschappelijke criteria. Hiervoor zijn de kwalificaties A, B of C mogelijk:

- A: het voorstel is zonder meer subsidiabel;
- B: het voorstel is niet subsidiabel in deze vorm, verbetering is nodig; dit is bijvoorbeeld mogelijk door met name de methoden en technieken te verduidelijken of verder uit te werken;
- C: het voorstel is niet verbeterbaar en niet subsidiabel; er is bijvoorbeeld een probleem met de vraagstelling, met de relatie tussen theoretisch kader en de vragen of met een eenzijdigheid in de benadering van de problematiek. Deze kritiek raakt dus het uitgangspunt van het onderzoek.

Indien het aantal voorstellen dat met een A is gekwalificeerd hoger is dan het aantal dat binnen het beschikbare budget gehonoreerd kan worden, dan prioriteert de commissie deze voorstellen. De beoordelingscommissie brengt vervolgens een advies uit aan de PROO, zowel over de beoordeling van de aanvragen afzonderlijk als – indien van toepassing – de prioritering van aanvragen.

4.1.3 Besluitvorming door de PROO

Vaststelling kwalificaties

De adviezen van en prioritering door de beoordelingscommissie worden in de PROO besproken en getoetst. Op grond van de adviezen van de beoordelingscommissie, stelt de PROO vervolgens van iedere aanvraag afzonderlijk de beoordeling en de prioritering vast, inclusief de kwalificatie A (subsidiabel), B (niet subsidiabel in de huidige vorm, reparabel) of C (niet subsidiabel, en niet reparabel).

Honorering

De prioritering resulteert in een rangorde. Op basis van deze rangorde en het beschikbare budget neemt de PROO een besluit over honorering. Hierbij kan de PROO beleidsoverwegingen, zoals genoemd in paragraaf 4.2.3, in aanmerking nemen. De aanvragers ontvangen zo spoedig mogelijk na de afronding van de besluitvorming door de PROO de uitslag over de beoordeling van hun aanvraag.

Na toekenning

Binnen drie maanden starten

Een toegekend onderzoeksproject dient uiterlijk drie maanden na de toekenning te starten, anders wordt het subsidiebesluit ingetrokken. Voor de start dienen de personalia van de uitvoerders aan de PROO te zijn doorgegeven aan de hand van het personeelsinformatieformulier dat bijgesloten wordt bij de toekenningsbrief. De datum waarop de eerste uitvoerder daadwerkelijk wordt aangesteld beschouwt het secretariaat van de PROO als werkelijke startdatum van het onderzoek en zal door het secretariaat als zodanig in de financiële administratie worden opgenomen.

Tevens dient drie maanden na toekenning het volledige consortium ter uitvoering bekend te zijn. Dit betekent dat de hoofdaanvrager van alle deelnemende partijen (inclusief deelnemende scholen) voor het gehele traject een schriftelijke verklaring dient te overleggen waarin zij hun deelname aan het project overeenkomstig de aanvraag bevestigen.

Bij gebruikmaking van cofinanciering dienen de ondertekende steunbrieven eveneens drie maanden na toekenning door de hoofdaanvrager overlegd te worden.

Tussentijdse wijzigingen melden

Hoofdaanvragers van wie een project is gehonoreerd, zijn altijd verplicht de PROO schriftelijk op de hoogte te stellen van eventuele personeelswijzigingen of tussentijdse koerswijzigingen in het onderzoek. De PROO dient akkoord te gaan met dergelijke wijzigingen.

Monitoring voortgang onderzoek

Om de procesbewaking van het lopende onderzoek te intensiveren, gebruikt de PROO een intensieve monitoring. Deze is niet alleen bedoeld voor het afleggen van verantwoording voor de toegekende subsidie, maar ook om de link met het onderzoeksprogramma te verstevigen. De volgende elementen zijn daarom in het systeem van monitoring en projectbeheer toegevoegd:

Communicatieplan

De PROO-voorlichter overlegt met programmaleiders en uitvoerders van onderzoeksprojecten op welke wijze onderzoeksresultaten bekend worden gemaakt.

Implementatieplan

Voor een R&D-traject zal er een grote focus op implementatie liggen. Gedurende de looptijd van het onderzoek zal de PROO daarom nauw betrokken zijn bij niet-

wetenschappelijke kennisdisseminatie. Punten van aandacht zijn hier verspreiding en valorisatie van relevante kennis binnen het onderwijsveld.

Voortgangsrapportages en presentaties

Vanwege de subsidiebepalingen van NWO en het beleid van MaGW wordt jaarlijks een voortgangsrapportage opgevraagd. Deze rapportage dient als verantwoording van toegekende subsidies, en wordt door de PROO gebruikt als input van het onderzoeksprogramma en voor externe verantwoording. Ook dient jaarlijks tijdens een door de PROO te organiseren workshop een presentatie over de voortgang van het onderzoek te worden verzorgd.

Eindverslag

Aan het eind van de subsidieperiode dient de hoofdaanvrager, conform de subsidiebepalingen van NWO, een eindverslag op te stellen en een financiële verantwoording in te dienen. Het eindverslag bevat ook alle tot dan toe in het kader van het project gerealiseerde en in de aanvraag genoemde wetenschappelijke output. Tevens dient de hoofdaanvrager een gedetailleerde planning van oplevering van de overige wetenschappelijke output op te stellen. Na goedkeuring van het eindverslag wordt de subsidieperiode afgesloten en de definitieve subsidie vastgesteld.

Output

Het onderzoek zal pas succesvol zijn afgerond als minimaal de in de aanvraag genoemde wetenschappelijke en niet-wetenschappelijke output aan de PROO ter beschikking is gesteld. Voor dissertaties en rapporten geldt dat hiervan 15 exemplaren naar het PROO-secretariaat gestuurd dienen te worden. Alle overige publicaties en/of lesmateriaal kunnen in hun definitieve vorm elektronisch worden aangeleverd.

Afronding

De PROO zal een onderzoek alleen inhoudelijk vaststellen als ook de output beschikbaar is. Indien door een situatie van overmacht de oplevering van output vertraging oploopt, stelt de PROO de hoofdaanvrager in de gelegenheid deze output binnen een redelijke termijn op te leveren. Hiermee wordt de vaststelling en de financiële afronding van het project opgeschort.

Indien er geen sprake is van overmacht en wanneer de hoofdaanvrager binnen de gestelde termijn de output niet oplevert, dan wordt het onderzoek op basis van het eindverslag vastgesteld. Het onderzoek wordt dan beschouwd als niet succesvol afgerond. Dit kan ertoe leiden dat de laatste subsidietranche niet wordt uitgekeerd.

Presentatie resultaten

Aan het einde van de programmaperiode kan de PROO besluiten een bijeenkomst te beleggen waar alle onderzoeken die onder het onderzoeksprogramma zijn gehonoreerd gepresenteerd worden.

Bezwaar en beroep

Voor het indienen van formele bezwaren tegen beslissingen in het kader van de subsidieronde 'Rekenen in het primair onderwijs' staan, waar van toepassing, de geldende beroep- en bezwaarprocedures open.

4.2 Criteria

4.2.1 Criteria voor het in behandeling nemen van de aanvraag

Het PROO-secretariaat gaat na of de aanvraag aan de volgende criteria voor indiening voldoet:

- De hoofdaanvrager heeft op het moment van indiening van de aanvraag geen aanvraag als hoofdaanvrager in de MaGW Open Competitie in behandeling;
- Een aanvrager kan slechts één keer als hoofd- of medeaanvrager optreden;
- Is het voorstel tijdig ingediend via Iris?
- Is de aanvraag in de juiste taal opgesteld?
- Is gebruik gemaakt van het verplichte formulier?
- Zijn alle vragen beantwoord?
- Wordt het maximale aantal woorden niet overschreden?
- Valt de aangevraagde onderzoeksformatie binnen de criteria?
- Is de hoofdaanvrager een gepromoveerde onderzoeker met een vaste aanstelling aan een Nederlandse (para-)universitaire instelling?

4.2.2 Criteria voor de beoordeling van aanvragen

Voorstellen worden inhoudelijk beoordeeld aan de hand van de volgende criteria:

- Wetenschappelijke kwaliteit
 - Probleemstelling
 - Opzet en methoden
 - Multidisciplinair karakter
 - Organisatie
- Wetenschappelijke betekenis
 - Wetenschappelijk belang
 - Originaliteit
 - Wetenschappelijke meerwaarde
 - Verwachte wetenschappelijke output
- Praktische betekenis
 - Aansluiting bij de problemen van scholen
 - Relevantie voor de onderwijspraktijk
 - Kwaliteit van het consortium
 - Haalbaarheid R&D-traject
 - Praktisch bruikbare kennis
 - Potentieel gebruik onderzoeksresultaten, -producten of materialen in de praktijk
 - Relatie tussen aangevraagde middelen en op te leveren resultaten en/of (eind)producten.

4.2.3 Selectiecriteria

Bij de selectie van de met een A gekwalificeerde voorstellen laat de PROO naast de kwaliteitscriteria ook beleidsmatige overwegingen een rol spelen.

Beleidsmatige overwegingen

- Spreiding van voorstellen over de diverse onderwerpen. Wanneer voor een bepaald onderwerp geen enkel voorstel als subsidiabel (kwalificatie A) beoordeeld wordt, kan de PROO besluiten om aanvragers met een voorstel dat "subsidiabel na aanpassing" (kwalificatie B) is te verzoeken binnen een bepaalde termijn een aangepast voorstel in te dienen. Indien deze voorstellen na aanpassing nog steeds niet als subsidiabel beoordeeld worden, kan de PROO,

mede afhankelijk van het beschikbare budget, besluiten om alsnog een of meerdere aanvragen voor een ander onderwerp te honoreren.

- Spreiding van voorstellen over het basisonderwijs, speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs.

4.3 Samenstelling beoordelingscommissie

De beoordelingscommissie wordt ingesteld door de PROO. De leden van de commissie worden gekozen op basis van hun expertise en niet-betrokkenheid bij de aanvragen. De commissie wordt voorgezeten door een technisch voorzitter. Leden van deze commissie die, volgens de Gedragscode Belangenverstrengeling NWO, betrokken zijn bij een aanvraag, nemen niet deel aan de beoordeling van de betreffende aanvraag. Behalve uit wetenschappelijke leden zal de beoordelingscommissie ook bestaan uit experts uit de onderwijspraktijk.

De namen van de leden van de beoordelingcommissie worden na afloop van de procedure op de website van de PROO vermeld.

5 Overige informatie

5.1 Contact

Voor nadere informatie kunt u zich wenden tot het PROO secretariaat:

- E. (Edwin) Hubers MSc - programma rekenen en taal
telefoon: +31 (0)70 349 43 13, e-mail: e.hubers@nwo.nl
- mw. A. (Angelique) Moerland - secretariaat
telefoon: +31 (0) 70 344 09 04, e-mail: moerland@nwo.nl
- dr. R.A. (Ruud) Strijp – secretaris PROO
telefoon: +31 (0)70 344 05 66, e-mail: r.strijp@nwo.nl
- E-mail: proo@nwo.nl.

5.2 Relevante websites

Deze uitnodiging tot het indienen van onderzoeksvorstellen en overige informatie kunt u downloaden via de PROO-website: www.onderwijsonderzoek.nl. Het aanvraagformulier wordt ook via deze website beschikbaar gesteld.

NWO/MaGW: www.nwo.nl/magw

NWO/EW: www.nwo.nl/ew

Voor technische vragen over het indienen via Iris kunt u terecht bij de Irishelpdesk:

Tel: 0900-6964747

e-mail: iris@nwo.nl

website: www.iris.nwo.nl

5.3 Tijdpad

Oktober 2010	oproep tot het indienen van Voorstellen
16 december 2010	deadline indienen voorstellen
December 2010	vaststelling in behandeling nemen door het secretariaat; bericht naar aanvragers hierover
Januari 2011	opstellen preadviezen door de beoordelingscommissie
Januari/februari 2011	reactie door aanvragers
Februari 2011	vergadering en opstellen adviezen door de beoordelingscommissie
Maart 2011	besluitvorming door de PROO